ETKİNLİK ADI: Mevsimlerin Sesleri

ALAN ADI: Müzik
YAŞ GRUBU: 60-72 Ay

ALAN BECERİLERİ:

Müzik Alanı:

MDB1. Müziksel Dinleme

MSB2. Müziksel Söyleme

MÇB3. Müziksel Çalma

KAVRAMSAL BECERİLER:

KB2.7. Karşılaştırma Becerisi

KB2.7.SB1. Birden fazla kavram veya duruma ilişkin özellikleri belirlemek

EĞİLİMLER:

E1. Benlik Eğilimleri

E1.1. Merak

E1.5. Kendine Güvenme (Öz Güven)

PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER:

Sosyal Duygusal Öğrenme Becerileri:

SDB2.2. İş Birliği Becerisi

SDB2.2.SB4. Ekip (takım) çalışması yapmak ve yardımlaşmak

SDB2.2.SB4.G2. Ortak hedefler doğrultusunda takım oluşturur ya da var olan bir takıma dâhil olur.

SDB2.2.SB4.G3. Diğer üyelerle görev paylaşımı yapar.

Değerler:

D5. Duyarlılık

D5.2. Çevreye ve canlılara değer vermek

D5.2.6. Çevresinde yaşayan canlı türlerini tanımaya istekli olur.

Okuryazarlık Becerileri

OB4.Görsel Okuryazarlık

OB4.2. Görseli Yorumlama

OB4.2.SB1. Görseli incelemek

ÖĞRENME CIKTILARI:

Müzik Alanı:

MDB.3. Duyduğu seslerin kaynağını anlayabilme

MDB.3.b. Doğadan/çevreden/nesnelerden duyduğu seslerin kaynağını ifade eder.

MSB.1. Duyduğu sesleri kendi sesiyle taklit edebilme

MSB.1.b. Doğadan/çevreden/nesnelerden duyduğu sesleri taklit eder.

MÇB.1. Duyduğu sesleri çalgıyla taklit edebilme

MÇB.1.a. Doğadan/çevreden/nesnelerden duyduğu sesleri artık materyallerden yapılmış çalgıları/Orff çalgılarını kullanarak taklit eder.

İÇERİK ÇERÇEVESİ:

Kavramlar: Mevsimler

Sözcükler: Sonbahar, kış, ilkbahar, yaz, mevsimler, doğadan, çevreden, taklit

Materyaller: Doğa seslerine ait ses kayıtları, Orff çalgıları, mevsim yapbozları (her mevsim yapbozunun arkası

farklı renkte olmalıdır, parça sayısı sınıf mevcuduna göre ayarlanır.)

Eğitim/Öğrenme Ortamları: Sınıf

ÖĞRENME-ÖĞRETME UYGULAMALARI

Çember olunur. Çocuklara hangi mevsimde olduğumuz sorulur. Yanıtların ardından hangi mevsimde olduğumuz söylenir. Dört mevsimi temsil eden görseller çocuklara gösterilir. Hangisinin hangi mevsim olduğu ve mevsimlerin özellikleri hakkında konuşulur (0B4.2.SB1. Görseli incelemek).

"Sonbahar mevsiminde neler olur? Kış mevsiminde neler olur? İlkbahar mevsiminde neler olur? Yaz mevsiminde neler olur?" soruları ile çocukların her mevsimde doğada ne gibi değişiklikler olduğunu ifade etmelerine rehberlik edilir. "Mevsimlerle birlikte duyduğumuz seslerde de değişiklikler olur." denir.

"Sonbahar mevsiminde çevremizde ne gibi sesler duyabiliriz? Kış mevsiminde ne gibi sesler duyabiliriz? İlkbahar mevsiminde ne gibi sesler duyabiliriz? Yaz mevsiminde ne gibi sesler duyabiliriz?" soruları sorulur (E1.1. Merak, KB2.7.SB1. Birden fazla kavram veya duruma ilişkin özellikleri belirlemek).

Gözler kapalı bir şekilde her mevsim için ayrı ayrı düşünülür. "Şu anda mevsim yaz, hava çok sıcak. Neredeyiz acaba? Neler duyuyoruz?" gibi cümlelerle çocukların odaklanmalarına destek olunur. Çocukların cevapları doğrultusunda her mevsime özgü sesler tanımlanır. Her çocuğa söz hakkı verilerek seslerin ne sesi olduğunu ifade etmelerine rehberlik edilir (MDB.3.b. Doğadan/çevreden/nesnelerden duyduğu seslerin kaynağını ifade eder.). Her mevsim için belirlenen sesleri çocukların kendi sesleriyle taklit etmelerine rehberlik edilir (E1.5. Kendine Güvenme (Öz Güven)).

Ardından dört mevsim için ayrı ayrı oluşturulan yapbozların parçaları sınıfın zeminine renkli kısımları görünecek şekilde dağıtılır. Çocuklar sınıfta serbest bir şekilde yürür (Her mevsim için yapbozların arkalarında farklı renk kullanılmalıdır. Yapbozun parça sayısı sınıf mevcuduna göre ayarlanır.).

"Rüzgârlı ve yağmurlu bir sonbahar sabahı okul sokağındayız. Sesleri dinleyin neler duyuyoruz? Çocukların sesleri tanımlamaları ve kendi sesleri ile taklit etmeleri sağlanır. (rüzgâr sesi, yağmur sesi, hayvan sesi, çocuk sesi, araba sesi vb.) (MSB.1.b. Doğadan/çevreden/nesnelerden duyduğu sesleri taklit eder.).

Etkinlik bu aşamada video olarak kaydedilmeye başlanır. Günler, haftalar, aylar geçti. Havalar gittikçe soğudu, kış mevsimi geldi. Ailemizle birlikte kartopu oynamak için karlı bir dağa gittik. Neler duyuyoruz? Çocukların sesleri tanımlamaları ve kendi sesleri ile taklit etmeleri sağlanır.(Karda yürürken karın çıkardığı ses, kartopu kaparken ve atarken çıkan sesler, buz parçalarına basınca çıkan buz kırılma sesi, hayvan sesi vb.)

-İlkbahar mevsimindeyiz. Havalar ısındı, ağaçlar çiçek açtı. Bir ormanda piknikteyiz. Sesleri dinleyin. Neler duyuyoruz? Çocukların sesleri tanımlamaları ve kendi sesleri ile taklit etmeleri sağlanır. (kuş sesi, ip atlayan çocukların sesi vb.) (D5.2.6. Çevresinde yaşayan canlı türlerini tanımaya istekli olur.). -Yaz geldi hava çok sıcak okullar tatil olmuş. Bir deniz kenarındayız. Sesleri dinleyin. Neler duyuyoruz? Çocukların sesleri tanımlamaları ve kendi sesleri ile taklit etmeleri sağlanır. (dalga sesi, su topunun suya düşme sesi, hayvan sesi vb.)

Belirtilen durumlardaki sesler mümkünse bilgisayardan dinletilir. Sesler tanımlanır ve taklit edilir. "Herkes yerden bir kart alsın." denildiğinde çocuklar yerden bir yapboz parçası alır, bu kartların birer yapboz parçası olduğu söylenir. Yapboz parçalarının arkalarındaki renklere göre aynı renk olanlar bir araya gelerek grup oluşturur (SDB2.2.SB4.G2. Ortak hedefler doğrultusunda takım oluşturur ya da var olan bir takıma dâhil olur.). Oluşan dört grup sınıfın 4 farklı köşesine geçer ve yapbozlarını tamamlar. Yapbozlar tamamlandığında ortaya mevsimler çıkar. Gruplar birbirlerine hangi mevsim olduklarını söylemez. Grupların yanlarına gidilip hangi mevsim olduklarını sorulur. Mevsimin adı söylenmeden özellikleri anlatılarak diğer grup üyelerinin mevsimi tahmin etmeleri sağlanır. Her gruba aşağıdaki durumlar verilir ve bu durumun seslerini kendi sesleriyle ve Orff çalgılarıyla taklit ederek durumu canlandıracakları söylenir.

- 1. Grup: Rüzgârlı ve yağmurlu bir sonbahar sabahı okul sokağı
- 2. Grup: Kış mevsiminde karlı bir günde bir dağ
- 3. Grup: İlkbahar mevsiminde bir orman

ETKINLIKLER

DEĞERLENDİRME

4. Grup: Yaz mevsiminde bir deniz kenarı

Her grubun çalışmasını tamamlaması için süre verilir. Ardından gruplar sırayla hangi mevsim iseler o mevsimin seslerini düşünüp grup içinde görev paylaşımı yapar (SDB2.2.SB4.G3. Diğer üyelerle görev paylaşımı yapar.). Mevsimin seslerini kendi seslerini kullanarak ve Orff çalgılarıyla taklit ederler. (MÇB.1.a. Doğadan/çevreden/nesnelerden duyduğu sesleri artık materyallerden yapılmış çalgıları/ Orff çalgılarını kullanarak taklit eder.). Gruplar ihtiyacı olan Orff çalgısını müzik merkezinden alabilirler. Diğer gruplar hangi mevsim olduğunu tahmin etmeye çalışır.

Etkinliğin video kaydı hep birlikte izlenir. Video üzerinden değerlendirme yapılır:

- Sonbahar/kış/ilkbahar/yaz mevsiminde doğada nasıl değişiklikler olur?
- Mevsimlerin seslerini nasıl ayırt ettin?
- Yapboz parçalarını birleştirirken arkadaşlarınla nasıl iş birliği yaptınız?
- Mevsimlerle ilgili durumalrı canlandırırken nelere dikkat ettiniz?
- Hangi mevsimde duyduğun sesleri daha çok sevdin?

FARKLILASTIRMA:

Zenginleştirme: Çocukların ilkbaharda kuş cıvıltıları, yaz aylarında böcek sesleri, sonbaharda yaprak hışırtıları, kış aylarında rüzgâr sesi içeren sesleri taklit ettikleri; diğer çocukların da hangi mevsim olduğunu bilmeye çalıştıkları bir oyun tasarlanabilir. Yaşadıkları ortamdaki sesleri (saatin tik-tak sesi, sınıf kapısının gıcırtısı, yemek saati geldiğini belirten zil sesi vb.) Orff çalgılarıyla taklit etmeleri istenebilir. Çocuklara dijital ortamlarda doğa sesi dinletilerek (donmuş gölün kırılma sesi, ilkbahar için cıvıldayan kuş sesleri vb.) onlardan hangi mevsim olduğunu tahmin etmeleri istenebilir. Çocuklardan; ritim aletleri kullanarak tef ile yağmur sesi, metal çubuklarla rüzgârın hışırtısı gibi sesler üretmeleri istenebilir.

Destekleme: Yap-boz parçalarının renkleri net ve kolayca anlaşılır olmalıdır. Görsellerin veya seslerin yanı sıra alternatif materyaller de kullanılabilir. Örneğin, mevsimleri temsil eden dokunsal materyaller veya kokular gibi ek duyusal uyaranlar çocuklara sunarak onların anlamalarına yardımcı olunabilir. Bazı çocuklar bireysel rehberliğe veya ek duyusal uyaranlara ihtiyaç duyabilirler. Bu durumda, özellikle mevsim seslerini taklit ederken veya tanımlarken bu çocuklara bireysel olarak destek sağlanabilir. Örneğin, bazı çocuklar için mevsimlere özgü duyusal materyaller (sonbaharda kurumuş yapraklar, kışta yapay kar vb.) kullanılabilir. Çocukların mevsim seslerini çıkarmalarının yanı sıra mevsime ilişkin materyalleri göstermeleri ya da hazırlanan resimler arasından seçim yapmaları da istenerek etkinlik farklılaştırılabilir. Değerlendirme sorularının sayısı azaltılarak etkinlik basitleştirilebilir ya da farklı zamanda değerlendirme yapılarak etkinlik daha küçük parçalara ayrılabilir.

AİLE / TOPLUM KATILIMI:

Aile Katılımı: Ailelerden, yıl boyunca her mevsimde bir gün doğadan ve çevreden duydukları seslerin kaynağını ifade ve taklit etme etkinliği için doğada vakit geçirmeleri ve o günü kayıt altına almaları; 'mevsim sesleri klasörü' adı ile portfolyo için saklamaları istenebilir.